

Hallituksen esitys Eduskunnalle valtion eläkelainsäädännön muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Osana valtion eläkejärjestelmän kokonaisuudistusta sotilaseläkesäännöksiä muutettiin vuoden 1993 alusta siten, että niin sanottujen uusien eli 1 päivänä tammikuuta 1993 tai sen jälkeen palvelukseen tulleiden upseerien ja opistoupseerien vanhuuseläkkeen saamisen edellytykseksi säädettiin 55 vuoden iän täyttäminen ja vähintään 30 vuoden palvelus upseerin tai opistoupseerin virassa. Uudistuksen toisena vaiheena ehdotetaan valtion eläkelakiin sisältyviä sotilaseläkesäännöksiä muutettavaksi siten, että 1 päivänä tammikuuta 1993 jatkuvassa palveluksessa olleiden eli niin sanottujen vanhojen upseerien ja opistoupseerien eläke-etuudet sopeutetaan vuoden 1995 alusta asteittain uuteen sotilaseläkejärjestelmään. Siirtyminen tapahtuisi porrastetusti siten, että mitä pitempään henkilö olisi muutoshetken mennessä

palvellut sitä vähäisempi olisi eläke-etujen muutos.

Sotilaseläkejärjestelmän ulkopuolella olevista puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen sotilaskiviroista ehdotetaan ne, joiden osalta edellytetään samanlaista sotilaallista valmiutta sodan ajan tehtävissä kuin upseereilla ja opistoupseereilla, siirrettäviksi pääosin samanlaisen eläkeoikeuden piiriin kuin upseerit ja opistoupseerit. Vastaavasti ei-sotilaalliset tehtävät muutettaisiin siviilitehtäviksi ja niiden samoin kuin nykyisten siviilivirkojen eläke-etuudet sopeutettaisiin asteittain yleiseen järjestelmään. Uudistus edellyttää nykyisen eroamisikäjärjestelmän tarkistamista.

Ehdotettu lainmuutos on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1995 alusta.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Nykyinen tilanne

Valtion eläkelakia (280/66) sovelletaan puolustusvoimissa ja rajavartiolaitoksessa sekä sotilas- että siviilihenkilöstöön. Upseerien ja opistoupseerien eläkeoikeudesta on valtion eläkelakissa erityissäännökset. Upseerit ja opistoupseerit kuuluvat niin sanotun sotilaseläkejärjestelmän piiriin.

Valtion eläkejärjestelmän kokonaisuudistus koskee sekä sotilas- että siviilihenkilöstöä. Yleisen eläkeiän piiriin kuuluvat siirtyvät yksityisen sektorin tasoiseen eläketurvaan. Sotilaseläke-

järjestelmää sopeutetaan asteittain yleiseen eläkejärjestelmään ottaen huomioon puolustusvoimien erityistarpeet.

Pääosa uudistuksesta on jo toteutettu. Vuoden 1993 alusta tulivat voimaan niin sanottuja uusia työntekijöitä eli 1 päivänä tammikuuta 1993 tai sen jälkeen palvelukseen tulevia koskevat säännösmuutokset. Muutokset koskivat myös niin sanottuja uusia sotilaita eli 1 päivänä tammikuuta 1993 tai sen jälkeen palvelukseen tulevia upseereja ja opistoupseereja. Uusien sotilaseläkesäännösten mukaan upseereilla ja opistoupseereilla on oikeus siirtyä vanhuuseläkkeelle, jos heille on kertynyt eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa upseerin tai opistoupseerin virassa vähintään 30 vuotta, ei

kuitenkaan ennen 55 vuoden iän täyttämistä. Eläkkeen tavoitetaso on 60 % palkasta ja täysi eläke karttuu 30 vuodessa. Järjestelmään sisältyy niin sanotun vanhemman reservin luomiseksi mahdollisuus erota palveluksesta 48 vuoden iässä ja säilyttää silti palvelusvuosiensa mukainen eläkeoikeus 55 vuoden iässä.

Vanhoihin sotilaisiin eli 1 päivänä tammikuuta 1993 jatkuvassa palveluksessa olleisiin upseereihin ja opistoupseereihin sovelletaan toistaiseksi vielä entisiä säännöksiä. Niiden mukaan upseerilla ja opistoupseerilla on oikeus saada vanhuuseläke jo ennen eroamisikänsä, jos hän on palvellut mainitussa sotilasvirassa vähintään 20 vuotta, kun eroamisikä on enintään 50 vuotta, tai vähintään 25 vuotta, kun eroamisikä on korkeampi kuin 50 vuotta. Täysi 66 %:n eläke karttuu 25 vuodessa. Ilmavoimien lentäjät saavat laskea eläkeajan puolitoistakerlaisena hyväkseen, jolloin heidän eläkkeensä karttuu vastaavasti nopeammin. Upseerit ja opistoupseerit siirtyvät eläkkeelle nykyisin 48—52 vuotiaina.

Vanhojen työntekijöiden osalta on tarkoitus siirtää vuoden 1995 alusta asteittain samantasoisien eläketurvan piiriin kuin uudet työntekijät. Yleisen eläkeiän piiriin kuuluvien osalta säännösmuutokset on jo annettu lailla valtion eläkelain muuttamisesta (1528/93), jota siirtymäsäännösten osalta sovelletaan vuoden 1995 alusta. Osana valtion eläkejärjestelmän kokonaisuudistusta tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan vastaavia siirtymäsäännöksiä vanhojen upseerien ja opistoupseerien osalta vuoden 1995 alusta.

Puolustusvoimissa ja rajavartiolaitoksessa on upseerien ja opistoupseerien lisäksi muita henkilöstöryhmiä kuten värvät, raja- ja merivartijat sekä erikoisupseerit, joista osa palvelee sotilaisissa tehtävissä. He eivät kuulu sotilas-eläkejärjestelmän piiriin. Heille on kuitenkin säädetty laitoksia koskevissa asetuksissa yleistä eroamisikää alemmat eroamisiät. Eroamisiässä virkamiehen on erottava virastaan. Hänellä on tällöin oikeus saada eläke. Edellä mainittuihin henkilöstöryhmiin sovelletaan periaatteessa yleisen eläkejärjestelmän säännöksiä, mutta alhaisesta eroamisikäjärjestelmästä johtuen heillä tosiasiallisesti on varsin poikkeava eläkkeelle-siirtymisjärjestelmä yleiseen eläkejärjestelmään verrattuna. Muun muassa miesvärvätillä ja rajavartijoilla eroamisikä on 50 vuotta, jossa iässä henkilöllä on oikeus saada vanhuuseläke. Lähes jokaisella ryhmällä on erilainen

eroamisikä. Eroamisikäjärjestelmän perusteita tulisi uudelleen arvioida ja rajanvetoa sotilas-eläkejärjestelmään selkiyttää.

1.2. Ehdotetut muutokset

Palveluksessa olevat upseerit ja opistoupseerit

Vireillä olevan valtion eläkejärjestelmän kokonaisuudistuksen loppuun saattamiseksi ehdotetaan valtion eläkelakiin sisältyviä sotilas-eläkesäännöksiä muutettavaksi siten, että vanhat sotilaat eli 1 päivänä tammikuuta 1993 jatkuvassa palveluksessa olleet upseerit ja opistoupseerit siirtyvät asteittain vuoden 1993 alusta voimaan tulleiden uusien sotilaseläkesäännösten piiriin.

Siirtymäsäännöksiä valmisteltaessa on kiinnitetty huomiota siihen, että siirtymäjärjestelyjen tulee olla mahdollisimman liukuvia siten, että niistä ei aiheudu katkoksia eikä ongelmia henkilöstön lukumäärän tasaiselle kehitykselle tai koulutusjärjestelmälle. Tästä syystä siirtymäaika uuteen järjestelmään muodostuu suhteellisen pitkäksi.

Siirtymäaikajärjestelyksi ehdotetaan vanhojen upseerien ja opistoupseerien osalta mallia, jonka mukaan eläkkeeseen vaadittava palvelusaika, joka nykyisin on 25 vuotta, kohoaisi portaittain uusien säännösten mukaiseen 30 vuoteen. Porrastus määräytyisi 31 päivään joulukuuta 1994 mennessä sotilasvirassa palvelun ajan perusteella siten, että alle 3 vuotta palvelleilta edellytettäisiin täyttää 30 vuoden palvelusaikaa, vähintään 3 vuotta palvelleilta 29 vuoden palvelusaikaa, vähintään 7 vuotta palvelleilta 28 vuoden palvelusaikaa, vähintään 10 vuotta palvelleilta 27 vuoden palvelusaikaa ja vähintään 13 vuotta palvelleilta 26 vuoden palvelusaikaa. Vähintään 16 vuotta palvelleisiin sovellettaisiin nykyisiä säännöksiä.

Eläkkeen tavoitetaso laskisi myös portaittain 66 %:sta 60 %:iin. Porrastus noudattelisi samaa asteikkoa kuin edellä on eläkkeeseen vaadittavan palvelusajan osalta kuvattu. Eläke karttuisi ajalta ennen 1 päivää tammikuuta 1995 nykyiset 2,64 % vuodessa ja sen jälkeiseltä ajalta 2 % vuodessa.

Eroamisikäjärjestelyjen piiriin kuuluva puolustusvoimien henkilöstö

Puolustusvoimissa miesvärvätillä eroamis-

ikä ja samalla eläkeikä on 50 vuotta, naisvärvätyillä 60 vuotta ja erikoisupseereilla sekä sotilaspapeilla 60 vuotta. Puolustusvoimissa on lisäksi lähes kaikki siviilivirat kattava 60 vuoden eroamisikä.

Eroamisiät ovat vanhaa perua, ja niillä on oma historiallinen kehityksensä. Eroamisikien perusteita ei ole missään erityisesti todettu, mutta perusteet liittyvät tavalla tai toisella fyysiseen kelpoisuuteen tai käytettävissä oloon sekä asevelvollisuuslakiin. Kuten edellä on todettu, lähes jokaisella ryhmällä on eri eroamisikänsä, joka osaltaan aiheuttaa kirjavuutta.

Puolustushallinnossa ja rajavartiolaitoksessa on selvitetty alemman eroamisiän piiriin kuuluvien ryhmien eläke- ja eroamisikään vaikuttavia valmiudellisia ja kenttäkelpoisuuteen liittyviä tekijöitä.

Puolustusvoimissa värvättyjen, erikoisupseerien ja sotilaspappien osalta koko ryhmänä ei ole yhtenäisiä, yleisesti hyväksyttävissä olevia perusteita yleistä eroamisikää alempaan eroamisikään. Näiden ryhmien osalta ei ole selkeää tarvetta reservin kerryttämiseen, koska niihin kuuluvien tulee rauhan aikana olla jo niissä tehtävissä, joissa heitä tarvitaan sodan ajan kokoonpanossa.

Näiden ryhmien osalta yleistä eroamisikää alemman eroamisiän tarpeellisuutta tulee tarkastella tehtävän valmiudellisen merkityksen ja kenttäkelpoisuuden kannalta. Tällöin on alempi eroamisikä perusteltavissa vain niissä erikoisosaamista vaativissa tehtävissä, joissa rauhan ajan tehtävä on sidottu sodan ajan tärkeimpien joukkojen tehtäviin, joihin valmiutta kohotettaessa ei voida sijoittaa tehtävän edellyttämän erikoisosaamisen johdosta reserviläistä.

Tämän pohjalta puolustusvoimissa on tarkoitus kartoittaa nykyiset värvätyn tehtävät. Merkittävää valmiutta edellyttävät sotilaalliseksi katsottavat värvätyn tehtävät muutettaisiin sotilasammattihenkilön viroiksi, joihin sovellettaisiin pääosin samanlaista eläkejärjestelmää kuin upseereihin ja opistoupseereihin. Eläkkeelle siirtyminen edellyttäisi vähintään 30 vuoden palvelusta sanotuissa tehtävissä ja vähintään 55 vuoden ikää. Täyteen 60 %:n eläkkeeseen vaadittaisiin 30 palveluvuotta.

Ei-sotilaalliset värvätyn tehtävät katsottaisiin siviiliviroiksi ja niihin sovellettaisiin jatkossa yleisen eläkejärjestelmän säännöksiä. Palveluksessa olevien osalta toteutettaisiin kuitenkin

tarpeelliset siirtymäjärjestelyt. Järjestelyn edellyttämät eroamisikäjärjestelmän muutokset toteutettaisiin puolustusvoimista annetun asetuksen muutoksella.

Vastaavanlainen kartoitus kuin värvätyn viroista on tarkoitus tehdä erikoisupseerin ja sotilaspapin viroista. Erikoisupseerin virkoja ovat muun muassa sotilasinsoitin, sotilaslääkärin, sotilasteknikon, taloudenhoitajan ja kapellimestarin virat. Ne tehtävät, jotka katsottaisiin edellä tarkoitettuna kartoituksen perusteella merkittävää valmiutta edellyttäväksi sotilaalliseksi tehtäväksi muodostettaisiin jatkossa koulutusjärjestelmän kautta upseerin tai opistoupseerin viroiksi. Ei-sotilaalliset erikoisupseerin virat katsottaisiin vastaisuudessa siviiliviroiksi ja palveluksessa olevan henkilöstön osalta toteutettaisiin saman tyyppiset siirtymäjärjestelyt kuin värvättyjen osalta. Kun suunnitellut edellä tarkoitettuna järjestelyn toteuttamiseksi ovat puolustusvoimissa vielä kesken, ei ehdotukseen sisälly heitä koskevia erityisiä säännöksiä.

Kuten edellä on todettu puolustusvoimissa on yli koko hallinnonalan kattava yleisestä eroamisikästä poikkeava 60 vuoden eroamisikä lähes kaikissa siviiliviroissa. Siitä on säädetty puolustusvoimista annetussa asetuksessa (667/92). Kun siviilitehtäviin ei liity sellaisia valmiudellisia vaatimuksia kuin sotilasvirkoihin eivätkä ne sen vuoksi olennaisesti poikkeavat vaatimuksiltaan muiden hallinnonalojen siviilitehtävistä, on katsottava, että tällaisen erityisen eroamisikäperusteen olemassa ololle ei ole perusteita. Tarkoituksena on, että osana kokonaisuudistusta siviilivirkojen erityinen eroamisikäjärjestely puretaan asetusta muuttamalla ja muutoksen yhteydessä säädetään tarpeellisista siirtymäjärjestelyistä palveluksessa olevan henkilöstön osalta.

Edellä sanotut järjestelyt merkitsevät sitä, että vastaisuudessa puolustusvoimissa olisi vain selkeästi kahdenlaisia virkoja, sotilasvirkoja ja siviilivirkoja.

Eroamisikäjärjestelyjen piiriin kuuluva rajavartiolaitoksen henkilöstö

Rajavartiolaitoksen suurimman henkilöstöryhmän muodostavat raja- ja merivartijat. He eivät kuulu varsinaisen sotilaseläkejärjestelmän piiriin, kuten eivät myöskään erikoisupseerit ja

ilma-aluksen päälliköt. Rajavartiolaitoksesta annetun lain 4 §:n nojalla erikoisupseerin, merivartijan ja rajavartijan virat ovat sotilasvirkoja. Näille kaikille henkilöstöryhmille samoin kuin siviiliviroissa palveleville on rajavartiolaitoksesta annetulla asetuksella (358/92) säädetty yleistä eläkeikää alhaisempi eroamisikä. Rajavartijoilla ja ilma-aluksen päälliköillä eroamisikä on 50 vuotta, merivartijoilla 53 vuotta, erikoisupseereilla 55 vuotta sekä siviiliviroissa 60 vuotta.

Rajavartiolaitoksen sotilashenkilöstön valtion yleistä eläkeikää alhaisempi eroamisikä perustuu rajavartiolaitoksen mukaan ensisijaisesti rajavartiolaitoksen sotilaalliseen maanpuolustustehtävään. Toteuttaakseen tätä tehtävää rajavartiolaitos on ryhmittynyt jo rauhan aikana puolustusjärjestelmämme tarpeiden mukaisesti valtakunnan raja- ja merialueella ja suorittaessaan rauhan aikana sille kuuluvia hallintotehtäviä se samalla muodostaa puolustusjärjestelmämme jatkuvasti toimintavalmiudessa olevan osan. Rajavartiolaitoksen maanpuolustustehtävä vaatii, että rajavartiolaitoksen sotilashenkilöstö on kaikilta osiltaan palveluksensa koko kestoajan sotakelpoista.

Maanpuolustustehtävän kärsimättä voidaan nykyistä varsin alhaista raja- ja merivartijan eläkkeelle siirtymisikää kuitenkin nostaa. Sotilaita koskevien eläkesäännösten yhtenäistämiseksi ehdotetaan, että raja- ja merivartioiden sovellettaisiin periaatteessa samoja eläkesäännöksiä kuin upseereihin ja opistoupseereihin, vanhemman reservin muodostamisjärjestelmää lukuun ottamatta. Eläkkeelle siirtyminen edellyttäisi vähintään 30 vuoden palvelusta sanotuissa tehtävissä ja vähintään 55 vuoden ikää. Palveluksessa olevien eli vanhojen raja- ja merivartijoiden osalta nykyisten eroamisikien sopeuttaminen uuteen järjestelmään tapahtuisi asteittain rajavartiolaitoksesta annetussa asetuksessa säädettävillä siirtymäsäännöksillä.

Rajavartiolaitoksen mukaan rajavartiolaitoksen virkarakennetta on tarkoitus vuosien 1994—1997 aikana kehittää siten, että merivartijan virat muutetaan rajavartijan viroiksi. Ilma-aluksen päällikön viroista luovutaan jo tehtyjen päätösten mukaan luonnollisen poistuman kautta. Nykyisillä ilma-aluksen päälliköillä, joista nuorin on yli 40-vuotias, nykyinen eroamisikä säilyisi. Erikoisupseerin viroista puhtaasti sotilaallisiin tehtäviin tarkoitettut virat on suunniteltu muutettavaksi joko upseerin, opistoupseerin tai rajavartijan viroiksi, jolloin

niihin sovellettaisiin viimeksi mainittuja koskevia säännöksiä. Ei-sotilaalliset erikoisupseerin virat muutettaisiin vastaavasti siviiliviroiksi jolloin nykyisen henkilöstön siirtymäsäännöksistä säädettäisiin rajavartiolaitoksesta annetussa asetuksessa.

Siviiliviroissa palvelevien virkamiesten (yhteensä 534) eroamisikä on säädetty rajavartiolaitoksesta annetussa asetuksessa 60 vuotta kuten puolustusvoimissakin. Yhdenmukaisesti puolustusvoimien kanssa rajavartiolaitoksen siviilivirkoihin sovellettaisiin vastaisuudessa yleisiä eläke- ja eroamisikäsäännöksiä. Palveluksessa olevien eli vanhojen työntekijöiden osalta säädettäisiin tarpeellisista siirtymäsäännöksistä rajavartiolaitoksesta annetussa asetuksessa.

2. Asian valmistelu

Asiaa on valmisteltu eri työryhmissä puolustusministeriön, pääesikunnan ja rajavartiolaitoksen johdolla. Asianomaiset henkilöstöjärjestöt ovat olleet työryhmissä edustettuina. Lisäksi jatkovalmistelua on suoritettu lähinnä puolustusvoimien värvättyjen, erikoisupseerien ja siviilien osalta puolustusministeriön, pääesikunnan ja valtiovarainministeriön välisenä virkatyönä, jonka yhteydessä asianomaisia henkilöstöjärjestöjä on kuultu. Nyt ehdotetut muutokset perustuvat edellä mainittujen työryhmien ja virkatyönä tapahtuneen jatkovalmistelun pohjalle.

3. Esityksen taloudelliset ja organisaatoriset vaikutukset

Eläkeuudistuksen tavoitteena on eläkepolitiikan yleisen linjan mukaisesti yhtenäistää eläkeetuuksia sekä vaikuttaa pitkän aikavälin eläkemenon kehitykseen. Eläke- ja eroamisikien nostaminen vähentää tulevia eläkemenoja. Säästöt tulevat kuitenkin melko hitaasti koska esitetyt muutokset joudutaan puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen tehtävien luonteesta ja koulutusjärjestelmästä johtuen toteuttamaan pitkänä siirtymäkautena.

Puolustusvoimien henkilöstöstä aiheutuvat eläkemenot olivat vuonna 1993 noin 1 200 miljoonaa markkaa ja rajavartiolaitoksen noin

200 miljoonaa markkaa. Tasapainotilanteessa noin vuonna 2020 eläkemenot olisivat ehdotetuista muutoksista johtuen nykyjärjestelmään verrattuna puolustusvoimien osalta 200—250 miljoonaa ja rajavartiolaitoksen osalta 30 miljoonaa markkaa pienemmät vuodessa.

Ehdotetut muutokset vaikuttaisivat myös puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen eläkemaksuihin pienentävästi.

Ehdotetuilla muutoksilla ei ole merkittäviä organisatorisia vaikutuksia eivätkä ne vaikeuta puolustusvoimille ja rajavartiolaitoksille kuuluvien tehtävien suorittamista.

Muutokset saattavat aiheuttaa eläketurvan toimeenpanon kustannuksien lisääntymisen.

4. Muita asiaan vaikuttavia seikkoja

Kuten edellä on todettu, puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen henkilöstön eroamisista on säädetty asianomaisten hallinnonalojen asetuksissa tai eräissä tapauksissa ministeriön päätöksessä. Eläkejärjestelmän uudistaminen ehdotetulla tavalla edellyttää nykyisen eroamiskäjäjärjestelmän purkamista tai muuttamista. Eläkeuudistuksen edellyttämät muutokset eroamiskäjäjärjestelmään on tarkoitus toteuttaa puolustusvoimista annetun asetuksen ja rajavartiolaitoksesta annetun asetuksen muutoksilla.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1.1. Valtion eläkelaki

8 §. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin sotilasviroissa palvelevien oikeudesta saada vanhuuseläke. Nykyisen 1 kohdan soveltamispiiriksi rajattaisiin uudet upseerit ja opistoupseerit erotuksena vanhoista, joista säädetään jäljempänä 3 kohdassa. Momentin 2 kohdassa säädettäisiin sotilasammattihenkilön ja rajavartijan vanhuuseläkeoikeudesta, joka olisi pääosin samanlainen kuin 1 kohdan upseereilla ja opistoupseereilla vanhemman reservin muodostamista lukuunottamatta. Momentin 3 kohdassa säädettäisiin vanhojen upseerien ja opistoupseerien siirtymäjärjestelystä porrastetun taulukon mukaisesti.

Sotilasammattihenkilön osalta otettaisiin virassa palveltuna aikana huomioon sanotussa virassa palvelun ajan lisäksi värvätyn virassa ennen 1 päivää tammikuuta 1995 palveltu aika ja rajavartijan osalta rajavartijan virassa palvelun ajan lisäksi merivartijan virassa palveltu aika.

10 §. Pykälässä säädetään eläkkeen karttumasta ja enimmäismäärästä. Ehdotetun 3 momentin mukaan upseereilla ja opistoupseereilla sekä muilla 8 §:n 4 momentissa tarkoitetuilla 55 vuoden eläkeiän piiriin kuuluvilla sotilasviran haltijoilla olisi lyhyemmästä palvelusajasta johtuen yleisestä 1,5 %:n karttumasta poikkeava

karttuma, joka olisi 2 % vuodessa eli 1/6 % kuukautta kohti.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin porrastetusta asteikosta, jonka mukaisesti vanhojen upseerien ja opistoupseerien sekä muiden vanhojen sotilasviran haltijoiden eläkkeen enimmäismäärä laskisi asteittain palvelusvuosista riippuen 66 %:sta 60 %:iin.

12 §. Eläkkeen yhteensovitusraja liukuisi edellä 10 §:n 6 momentissa tarkoitetuilla vanhoilla edunsaajilla 66 %:sta 60 %:iin samaa asteikkoa soveltaen kuin 10 §:n 6 momentissa eläkkeen enimmäismäärän osalta säädetään.

1.2. Valtion perhe-eläke

6 §. Pykälässä on säädetty perhe-eläkkeen yhteensovituksesta. Pykälään ehdotetaan tekniistä lisäystä, joka johtuu valtion eläkelakiin ehdotetuista muutoksista. Lisäys on tarpeen, jotta perhe-eläkkeen yhteensovitusraja vastaisi edunjättäjän eläkkeen yhteensovitusrajaa.

2. Voimaantulo

Laki valtion eläkelain muuttamisesta ehdoteaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995. Sitä sovellettaisiin lähtökohtaisesti eläketapahtumaan, joka sattuu mainittuna ajankohdassa tai sen jälkeen.

Voimaantulosäännöksessä säädettäisiin tietystä siirtymäkauden järjestelyistä.

Laki valtion perhe-eläkelain 6 §:n muuttamisesta ehdotetaan tulevaksi niin ikään voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995. Lakia sovellettaisiin, jos edunjättäjä on kuollut mainittuna ajankohtana tai sen jälkeen ja jos häneen sovellettaisiin tai olisi sovellettu tämän hallituksen esityksen mukaisia valtion eläkelain muuttoksia.

3. Säättämisyjärjestys

Ehdotuksilla puututaan palveluksessa olevan henkilöstön nykyisen lain mukaiseen eläkeoikeuteen. Muutokset ovat osa valtion eläkejärjestelmän kokonaisuudistusta, joka muiden henkilöstöryhmien osalta on jo toteutettu.

Lähtökohtana on, että ansaittuun eli kerty-

neeseen eläkeoikeuteen ei puututa. Muutoksen vaikutus edunsaajan tulevaan eläkkeeseen olisi sitä vähäisempi, mitä lähempänä eläkeikää edunsaaja on. Sotilasviroissa siirtymäjärjestelyt olisivat yleisen eläkejärjestelmän piiriin kuuluviin verrattuna tehtävien luonteesta johtuen pidemmät ja loivemmat. Lähelle eläkeikää olevat jäisivät kokonaan muutosten ulkopuolelle.

Ottaen huomioon, että oikeus päästä eläkkeelle määräiässä samoin kuin tulevaisuudessa kertyvä eläke, jollei niihin liity huomattavaa odotusarvoa, eivät ole sellaisia varallisuusarvoja, joihin puuttuminen edellyttäisi perustuslainsäättämisyjärjestystä, katsotaan, että ehdotetut muutokset palveluksessa olevaa henkilöstöä koskevine siirtymäjärjestelyineen voidaan toteuttaa tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

valtion eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/66) 8 §:n 4 momentti sekä 10 §:n 3 ja 7 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 8 §:n 4 momentti ja 10 §:n 3 momentti muutettuina 3 päivänä helmikuuta 1989 ja 30 päivänä joulukuuta 1992 annetuilla laeilla (103/89 ja 1600/92) ja 10 §:n 7 momentti 30 päivänä joulukuuta 1993 annetussa laissa (1528/93), sekä

lisätään 10 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainituilla 3 päivänä helmikuuta 1989, 30 päivänä joulukuuta 1992 ja 30 päivänä joulukuuta 1993 annetuilla laeilla, uusi 6 momentti, jolloin nykyinen 6 ja muutettu 7 momentti siirtyvät 7 ja 8 momentiksi sekä 12 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 30 päivänä joulukuuta 1993 annetussa laissa, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—5 momentti siirtyvät 3—6 momentiksi seuraavasti:

8 §

Eläkeiän saavuttaminen ei kuitenkaan ole edellytyksenä vanhuuseläkkeen saamiseksi:

1) jos, milloin kysymyksessä on 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu uusi edunsaaja:

a) sellaisessa upseerin tai opistoupseerin virassa, johon ehdottomana kelpoisuusvaatimuk-

senä on upseerin tai opistoupseerin virkatutkinto, palveleva virkamies on palveluksen päättyessä täyttänyt 48 vuotta ja ennen eläkkeen alkamista 55 vuotta tai lentäjätutkintoa edellyttävässä virassa palveleva virkamies on palveluksen päättyessä ja ennen eläkkeen alkamista täyttänyt 45 vuotta; ja

b) edellä a alakohdassa tarkoitettulla virka-

miehellä on sotilasarvo sekä a alakohdassa tarkoitettussa virassa tai, opistoupseerin viran ollessa kyseessä, yhteensä a alakohdassa tarkoitettussa virassa ja värvätyn, sotilasammattihenkilön, rajavartijan ja merivartijan tehtävissä eläkeaikaa vähintään 30 vuotta vähennettynä muun kuin lentäjän tutkintoa edellyttävässä virassa palvelevan virkamiehen osalta niillä täysillä kuukausilla, jotka hänellä oli jäljellä 55 vuoden ikään, kun hän erosi palveluksesta, ja tästä eläkejasta vähintään kuusi kuukautta välittömästi ennen palveluksen päättymistä ja vähintään kolme vuotta palveluksen päättymistä välittömästi edeltäneiden viiden vuoden ajalta;

2) jos puolustusvoimien sotilasammattihenkilön tai rajavartiolaitoksen rajavartijan virassa palveleva virkamies on palveluksen päättyessä täyttänyt 55 vuotta ja hänellä on tällaisessa virassa eläkeaikaa vähintään 30 vuotta ja tästä eläkejasta vähintään kuusi kuukautta välittömästi ennen palveluksen päättymistä ja vähintään kolme vuotta palveluksen päättymistä välittömästi edeltäneiden viiden vuoden ajalta;

3) jos, milloin kysymyksessä on 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu vanha edunsaaja, sellaisessa upseerin tai opistoupseerin virassa, johon ehdottomana kelpoisuusvaatimuksena on upseerin tai opistoupseerin virkatutkinto, palvelevalla virkamiehellä on sotilasarvo ja tällaisessa virassa tai, opistoupseerin viran ollessa kyseessä, yhteensä tällaisessa virassa ja värvätyn, sotilasammattihenkilön, rajavartijan ja merivartijan tehtävissä eläkeaikaa vähintään seuraavan taulukon mukainen määrä ja tästä eläkejasta vähintään kuusi kuukautta välittömästi ennen palveluksen päättymistä ja vähintään kolme vuotta palveluksen päättymistä välittömästi edeltäneiden viiden vuoden ajalta:

Eläkeaikaa vuoden 1994 loppuun mennessä	Eläkkeeseen vaadittava eläke aika
vähintään 16 vuotta	25 vuotta
vähintään 13 vuotta	26 vuotta
vähintään 10 vuotta	27 vuotta
vähintään 7 vuotta	28 vuotta
vähintään 3 vuotta	29 vuotta
alle 3 vuotta	30 vuotta;

4) jos edunsaaja on saavuttanut eroamisikänsä.

10 §

Eläkkeen määrä on kuitenkin jokaiselta eläkeajaksi luetulta täydeltä kuukaudesta 1/6 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta, jos kysymyksessä on sellaisen upseerin tai opistoupseerin viran haltija, johon ehdottomana kelpoisuusehtona on upseerin tai opistoupseerin virkatutkinto ja hänellä on sotilasarvo, taikka 8 §:n 4 momentin 2 kohdassa tarkoitettu virkamies. Tätä momenttia sovelletaan vain:

1) jos edellä tarkoitettu edunsaaja on palveluksensa päättymistä välittömästi edeltäneet kuusi kuukautta ollut yhtäjaksoisesti jatkuneessa palveluksessa ja hänellä säädetyn eläkeiän saavuttamista tai palveluksen päättymistä välittömästi edeltäneiden viiden vuoden kuluessa on eläkeaikaa tällaisessa palveluksessa vähintään kolme vuotta; tai

2) jos työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke myönnetään 5 a §:ää soveltaen tai vanhuuseläke 8 §:n 4 momentin 1—3 kohtaa soveltaen.

Laskettaessa 5 momentin mukaisesti eläkkeiden enimmäismäärää 8 §:n 4 momentin 3 kohdassa tarkoitettulle edunsaajalle sekä sellaiselle puolustusvoimien sotilasammattihenkilön tai värvätyn taikka rajavartiolaitoksen erikoisupseerin, rajavartijan tai merivartijan viran haltijalle, joka on 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu vanha edunsaaja, sovelletaan kuitenkin 5 momentin lopussa olevan taulukon asemesta seuraavaa taulukkoa:

Eläkeaikaa	Prosenttia
vähintään 16 vuotta	66 prosenttia
vähintään 13 vuotta	65 prosenttia
vähintään 10 vuotta	64 prosenttia
vähintään 7 vuotta	63 prosenttia
vähintään 3 vuotta	62 prosenttia
alle 3 vuotta	61 prosenttia

Edellä 7 momentin 3 kohdassa tarkoitettu eläkettä vastaava etuus vähennetään tämän lain mukaisesta eläkkeestä valtiovarainministeriön vahvistamien laskentaperusteiden mukaisesti.

12 §

Tehtäessä 1 momentin mukaisesti eläkkeen

yhteensovittu 8 §:n 4 momentin 3 kohdassa tarkoitettulle edunsaajalle sekä sellaiselle puolustusvoimien sotilasammattihenkilön tai värvätyn taikka rajavartiolaitoksen erikoisupseerin, rajavartijan tai merivartijan viran haltijalle, joka on 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu vanha edunsaaja, sovelletaan kuitenkin 1 momentin lopussa olevan taulukon asemesta seuraavaa taulukkoa:

Eläkeaikaa	Prosenttia
vähintään 16 vuotta	66 prosenttia
vähintään 13 vuotta	65 prosenttia
vähintään 10 vuotta	64 prosenttia
vähintään 7 vuotta	63 prosenttia
vähintään 3 vuotta	62 prosenttia
alle 3 vuotta	61 prosenttia

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 . Lakia sovelletaan eläketapahtumaan, joka sattuu 1 päivänä tammikuuta 1995 tai sen jälkeen.

Tätä lakia ei sovelleta 8 §:n 4 momentin 3 kohdassa eikä 10 §:n 6 momentissa tarkoitettuun edunsaajaan, jolla on lainkohdassa tarkoitettua eläkeaikaa 31 päivänä joulukuuta 1994 vähintään 16 vuotta. Lakia ei sovelleta myöskään rajavartiolaitoksen ilma-aluksen päällikköön. Mainittuihin edunsaajiin sovelletaan edelleen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita vastaavia säännöksiä.

Tämän lain 8 §:n 4 momentin 3 kohdasta poiketen eläkkeeseen vaadittava palvelusaika on 20 vuotta, jos edunsaajan eroamisikä on enintään 50 vuotta ja hänellä on, kun kysymys on muusta kuin lentäjän virasta, mainituissa lainkohdassa tarkoitettua eläkeaikaa 31 päivänä joulukuuta 1994 vähintään 10 vuotta. Ilma-aluksen ohjaajana 31 päivänä joulukuuta 1992 toimineella rajavartiolaitoksen upseerilla ja opistoupseerilla eläkkeeseen vaadittava palvelusaika on 25 vuotta, jos hän on täyttänyt 50 vuotta.

Tämän lain 8 §:n 4 momentin 3 kohdasta poiketen sellaisessa lentäjän tutkintoa edellyttävässä virassa, jossa edunsaajan eroamisikä on enintään 50 vuotta, palvelevalta virkamieheltä, joka on ollut palveluksessa 31 päivänä joulukuuta 1992, vaaditaan 31 päivään joulukuuta 1994 mennessä eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa tässä virassa seuraavasti:

Eläkeaikaa	Eläkkeeseen vaadittava eläkeikä
vähintään 16 vuotta	20 vuotta
vähintään 13 vuotta	21 vuotta
vähintään 10 vuotta	22 vuotta
vähintään 7 vuotta	23 vuotta
vähintään 3 vuotta	24 vuotta
alle 3 vuotta	25 vuotta

Sellaisen upseerin tai opistoupseerin viran, johon ehdottomana kelpoisuusvaatimuksena on upseerin tai opistoupseerin virkatutkinto, haltijan, jolla on sotilasarvo ja joka on valtion eläkelain 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu vanha edunsaaja, eläkkeen määrä on ajalta ennen 1 päivää tammikuuta 1995 jokai selta eläkeajaksi luetulta täydeltä kuukaudelta 11/50 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Sellaisen rajavartiolaitoksen rajavartijan tai ilma-aluksen päällikön, joka on valtion eläkelain 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu vanha edunsaaja ja jolla on eläkeaikaa tällaisessa palveluksessa vähintään 20 vuotta, eläkkeen määrä jokaiselta eläkeajaksi luetulta täydeltä kuukaudelta on ajalta ennen 1 päivää tammikuuta 1995 11/54 prosenttia ja sen jälkeen 1/6 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta.

Rajavartiolaitoksen sellaisen upseerin tai opistoupseerin viran haltijan, joka 31 päivänä joulukuuta 1992 toimi ja sen jälkeen toimii valtion eläkelain 1 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla yhdenjaksoisesti eläketapahtumansa asti ilma-aluksen ohjaajana, eläkkeen määrä on tämän lain 10 §:n 3 momentista poiketen 1 päivästä tammikuuta 1995 jokaiselta eläkeajaksi luetulta täydeltä kuukaudelta 1/5 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta.

Sellaisen 1 §:n 3 momentissa tarkoitettun vanhan edunsaajan, jonka eroamisikä on enintään 55 vuotta, eläkkeen määrä on 1 päivästä tammikuuta 1995 jokaiselta eläkeajaksi luetulta täydeltä kuukaudelta 1/6 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta.

Mitä 10 §:n 6 momentissa ja 12 §:n 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaiseen puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen viran haltijaan, jonka eroamisikä 31 päivänä joulukuuta 1994 voimassa olevien säännösten mukaan on enintään 60 vuotta ja joka on 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu vanha edunsaaja.

2.

Laki**valtion perhe-eläkelain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 31 päivänä joulukuuta 1968 annetun valtion perhe-eläkelain (774/68) 6 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna 9 päivänä helmikuuta 1990 ja 30 päivänä joulukuuta 1993 annetuilla laeilla (103/90 ja 1530/93), uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi seuraavasti:

6 §		
-----	vähintään 10 vuotta	64
	vähintään 7 vuotta	63
	vähintään 3 vuotta	62
	alle 3 vuotta	61
-----	-----	-----

Myönnettäessä perhe-eläke sellaisen edunjättäjän jälkeen, joka oli valtion eläkelain 12 §:n 2 momentissa tarkoitettu edunsaaja, on yhteensovitusraja kuitenkin seuraavan taulukon mukainen prosenttimäärä, joka määräytyy vuoden 1994 loppuun mennessä eläkeajaksi luettavan palvelusajan perusteella:

Eläke aika	Prosenttia
vähintään 16 vuotta	66
vähintään 13 vuotta	65

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Tätä lakia sovelletaan, jos edunjättäjä on kuollut 1 päivänä tammikuuta 1995 tai sen jälkeen ja edunjättäjään olisi sovellettu valtion eläkelain muuttamisesta päivänä
kuuta 199 annettua lakia (/).

Helsingissä 6 päivänä toukokuuta 1994.

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Valtiovarainministeri *Iiro Viinanen*

1.

Laki**valtion eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/66) 8 §:n 4 momentti sekä 10 §:n 3 ja 7 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 8 §:n 4 momentti ja 10 §:n 3 momentti muutettuina 3 päivänä helmikuuta 1989 ja 30 päivänä joulukuuta 1992 annetuilla laeilla (103/89 ja 1600/92) ja 10 §:n 7 momentti 30 päivänä joulukuuta 1993 annetussa laissa (1528/93) sekä

lisätään 10 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainituilla 3 päivänä helmikuuta 1989, 30 päivänä joulukuuta 1992 ja 30 päivänä joulukuuta 1993 annetuilla laeilla, uusi 6 momentti, jolloin nykyinen 6 ja muutettu 7 momentti siirtyvät 7 ja 8 momentiksi sekä 12 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 30 päivänä joulukuuta 1993 annetussa laissa, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—5 momentti siirtyvät 3—6 momentiksi seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

Eläkeiän saavuttaminen ei kuitenkaan ole edellytyksenä vanhuuseläkkeen saamiseksi:

1) jos sellaisessa upseerin tai opistoupseerin virassa, johon ehdottomana kelpoisuusvaatimuksena on upseerin tai opistoupseerin virkatutkinto, palveleva virkamies on palveluksen päättyessä täyttänyt 48 vuotta ja ennen eläkkeen alkamista 55 vuotta tai lentäjätutkintoa edellyttävässä virassa palveleva virkamies on palveluksen päättyessä ja ennen eläkkeen alkamista täyttänyt 45 vuotta ja edellä tarkoitettulla virkamiehellä on sotilasarvo sekä tällaisessa virassa tai, opistoupseerin viran ollessa kyseessä, yhteensä tällaisessa virassa ja värvätyn, rajavartijan ja merivartijan tehtävissä eläkeikää vähintään 30 vuotta vähennettynä muun kuin lentäjän tutkintoa edellyttävässä virassa palvelevan virkamiehen osalta niillä täysillä kuukausilla, jotka hänellä oli jäljellä 55 vuoden ikään, kun hän erosi palveluksesta, ja tästä eläkeajasta vähintään 6 kuukautta välittömästi ennen palveluksen päättymistä ja vähintään 3 vuotta palveluksen päättymistä välittömästi edeltäneiden 5 vuoden ajalta; tai

Eläkeiän saavuttaminen ei kuitenkaan ole edellytyksenä vanhuuseläkkeen saamiseksi:

1) jos, *milloin kysymyksessä on 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu uusi edunsaaja:*

a) sellaisessa upseerin tai opistoupseerin virassa, johon ehdottomana kelpoisuusvaatimuksena on upseerin tai opistoupseerin virkatutkinto, palveleva virkamies on palveluksen päättyessä täyttänyt 48 vuotta ja ennen eläkkeen alkamista 55 vuotta tai lentäjätutkintoa edellyttävässä virassa palveleva virkamies on palveluksen päättyessä ja ennen eläkkeen alkamista täyttänyt 45 vuotta; ja

b) edellä *a alakohdassa* tarkoitettulla virkamiehellä on sotilasarvo sekä *a alakohdassa tarkoitettussa* virassa tai, opistoupseerin viran ollessa kyseessä, yhteensä *a alakohdassa tarkoitettussa* virassa ja värvätyn, *sotilasammattihenkilön*, rajavartijan ja merivartijan tehtävissä eläkeikää vähintään 30 vuotta vähennettynä muun kuin lentäjän tutkintoa edellyttävässä virassa palvelevan virkamiehen osalta niillä täysillä kuukausilla, jotka hänellä oli jäljellä 55 vuoden ikään, kun hän erosi palveluksesta, ja tästä eläkeajasta vähintään *kuusi* kuukautta välittömästi ennen palveluksen päättymistä ja vähintään *kolme* vuotta palveluksen päättymistä välittömästi edeltäneiden *viiden* vuoden ajalta;

2) jos *puolustusvoimien sotilasammattihenki-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

lön tai rajavartiolaitoksen rajavartijan virassa palveleva virkamies on palveluksen päättyessä täyttänyt 55 vuotta ja hänellä on tällaisessa virassa eläkeaikaa vähintään 30 vuotta ja tästä eläkeajasta vähintään kuusi kuukautta välittömästi ennen palveluksen päättymistä ja vähintään kolme vuotta palveluksen päättymistä välittömästi edeltäneiden viiden vuoden ajalta;

3) jos, milloin kysymyksessä on 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu vanha edunsaaja, sellaisessa upseerin tai opistoupseerin virassa, johon ehdottomana kelpoisuusvaatimuksena on upseerin tai opistoupseerin virkatutkinto, palvelevalla virkamiehellä on sotilasarvo ja tällaisessa virassa tai, opistoupseerin viran ollessa kyseessä, yhteensä tällaisessa virassa ja värvätyn, sotilasammattihenkilön, rajavartijan ja merivartijan tehtävissä eläkeaikaa vähintään seuraavan taulukon mukainen määrä ja tästä eläkeajasta vähintään kuusi kuukautta välittömästi ennen palveluksen päättymistä ja vähintään kolme vuotta palveluksen päättymistä välittömästi edeltäneiden viiden vuoden ajalta:

Eläkeaikaa vuoden 1994 loppuun mennessä	Eläkkeeseen vaadittava eläke aika
vähintään 16 vuotta	25 vuotta
vähintään 13 vuotta	26 vuotta
vähintään 10 vuotta	27 vuotta
vähintään 7 vuotta	28 vuotta
vähintään 3 vuotta	29 vuotta
alle 3 vuotta	30 vuotta;

2) jos edunsaaja on saavuttanut eroamisikänsä.

4) jos edunsaaja on saavuttanut eroamisikänsä.

10 §

Sellaisen upseerin tai opistoupseerin viran, johon ehdottomana kelpoisuusvaatimuksena on upseerin tai opistoupseerin virkatutkinto, haltijan eläkkeen määrä on, edellyttäen, että haltijalla on sotilasarvo, jokaiselta eläkeajaksi luetulta täydeltä kuukaudelta 1/6 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta,

a) jos hän palveluksensa päättymistä välittömästi edeltäneet 6 kuukautta on ollut yhdenjaksoisesti jatkuneessa palveluksessa ja hänellä säädetyn eläkeiän saavuttamista tai palveluksen päättymistä välittömästi edeltäneiden 5 vuoden kuluessa on eläkeaikaa tällaisessa palveluksessa vähintään 3 vuotta; taikka

Eläkkeen määrä on kuitenkin jokaiselta eläkeajaksi luetulta täydeltä kuukaudelta 1/6 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta, jos kysymyksessä on sellaisen upseerin tai opistoupseerin viranhaltija, johon ehdottomana kelpoisuusehtona on upseerin tai opistoupseerin virkatutkinto ja hänellä on sotilasarvo, taikka 8 §:n 4 momentin 2 kohdassa tarkoitettu virkamies. Tätä momenttia sovelletaan vain:

1) jos edellä tarkoitettu edunsaaja on palveluksensa päättymistä välittömästi edeltäneet kuusi kuukautta ollut yhtäjaksoisesti jatkuneessa palveluksessa ja hänellä säädetyn eläkeiän saavuttamista tai palveluksen päättymistä vä-

Voimassa oleva laki

b) jos työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke myönnetään 5 §:n 2 momenttia tai vanhuuseläke 8 §:n 4 momentin 1 kohtaa soveltaen.

Ehdotus

littömästi edeltäneiden viiden vuoden kuluessa on eläkeaikaa tällaisessa palveluksessa vähintään kolme vuotta; tai

2) jos työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke myönnetään 5 a §:ää soveltaen tai vanhuuseläke 8 §:n 4 momentin 1 - 3 kohtaa soveltaen.

Laskettaessa 5 momentin mukaisesti eläkkeiden enimmäismäärää 8 §:n 4 momentin 3 kohdassa tarkoitettulle edunsaajalle sekä sellaiselle puolustusvoimien sotilasammattihenkilön tai värvätyn taikka rajavartiolaitoksen erikoisupseerin, rajavartijan tai merivartijan viran haltijalle, joka on 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu vanha edunsaaja, sovelletaan kuitenkin 5 momentin lopussa olevan taulukon asemesta seuraavaa taulukkoa:

<i>Eläkeaikaa</i>	<i>Prosenttia</i>
<i>vähintään 16 vuotta</i>	<i>66 prosenttia</i>
<i>vähintään 13 vuotta</i>	<i>65 prosenttia</i>
<i>vähintään 10 vuotta</i>	<i>64 prosenttia</i>
<i>vähintään 7 vuotta</i>	<i>63 prosenttia</i>
<i>vähintään 3 vuotta</i>	<i>62 prosenttia</i>
<i>alle 3 vuotta</i>	<i>61 prosenttia</i>

Edellä 6 momentin 3 kohdassa tarkoitettu eläkettä vastaava etuus vähennetään tämän lain mukaisesta eläkkeestä valtiovarainministeriön vahvistamien laskentaperusteiden mukaisesti.

Edellä 7 momentin 3 kohdassa tarkoitettu eläkettä vastaava etuus vähennetään tämän lain mukaisesta eläkkeestä valtiovarainministeriön vahvistamien laskentaperusteiden mukaisesti.

12 §

Tehtäessä 1 momentin mukaisesti eläkkeen yhteensovitus 8 §:n 4 momentin 3 kohdassa tarkoitettulle edunsaajalle sekä sellaiselle puolustusvoimien sotilasammattihenkilön tai värvätyn taikka rajavartiolaitoksen erikoisupseerin, rajavartijan tai merivartijan viran haltijalle, joka on 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu vanha edunsaaja, sovelletaan kuitenkin 1 momentin lopussa olevan taulukon asemesta seuraavaa taulukkoa:

<i>Eläkeaikaa</i>	<i>Prosenttia</i>
<i>vähintään 16 vuotta</i>	<i>66 prosenttia</i>
<i>vähintään 13 vuotta</i>	<i>65 prosenttia</i>
<i>vähintään 10 vuotta</i>	<i>64 prosenttia</i>
<i>vähintään 7 vuotta</i>	<i>63 prosenttia</i>
<i>vähintään 3 vuotta</i>	<i>62 prosenttia</i>
<i>alle 3 vuotta</i>	<i>61 prosenttia</i>

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 . Lakia sovelletaan eläketapahtumaan, joka sattuu 1 päivänä tammikuuta 1995 tai sen jälkeen.

Tätä lakia ei sovelleta 8 §:n 4 momentin 3 kohdassa eikä 10 §:n 6 momentissa tarkoitettuun edunsaajaan, jolla on lainkohdassa tarkoitettua eläkeaikaa 31 päivänä joulukuuta 1994 vähintään 16 vuotta. Lakia ei sovelleta myöskään rajavartiolaitoksen ilma-aluksen päällikköön. Mainittuihin edunsaajiin sovelletaan edelleen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita vastaavia säännöksiä.

Tämän lain 8 §:n 4 momentin 3 kohdasta poiketen eläkkeeseen vaadittava palvelusaika on 20 vuotta, jos edunsaajan eroamisikä on enintään 50 vuotta ja hänellä on, kun kysymys on muusta kuin lentäjän virasta, mainitussa lainkohdassa tarkoitettua eläkeaikaa 31 päivänä joulukuuta 1994 vähintään 10 vuotta. Ilma-aluksen ohjaajana 31 päivänä joulukuuta 1992 toimineella rajavartiolaitoksen upseerilla ja opistoupseerilla eläkkeeseen vaadittava palvelusaika on 25 vuotta, jos hän on täyttänyt 50 vuotta.

Tämän lain 8 §:n 4 momentin 3 kohdasta poiketen sellaisessa lentäjän tutkintoa edellyttävässä virassa, jossa edunsaajan eroamisikä on enintään 50 vuotta, palvelevalta virkamieheltä, joka on ollut palveluksessa 31 päivänä joulukuuta 1992, vaaditaan 31 päivään joulukuuta 1994 mennessä eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa tässä virassa seuraavasti:

Eläkeaikaa	Eläkkeeseen vaadittava eläke aika
vähintään 16 vuotta	20 vuotta
vähintään 13 vuotta	21 vuotta
vähintään 10 vuotta	22 vuotta
vähintään 7 vuotta	23 vuotta
vähintään 3 vuotta	24 vuotta
alle 3 vuotta	25 vuotta

Sellaisen upseerin tai opistoupseerin viran, johon ehdottomana kelpoisuusvaatimuksena on upseerin tai opistoupseerin virkatutkinto, haltijan, jolla on sotilasarvo ja joka on valtion eläkelain 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu vanha edunsaaja, eläkkeen määrä on ajalta ennen 1 päivää tammikuuta 1995 jokai selta eläkeajaksi luetulta täydeltä kuukaudelta 11/50 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Sellaisen rajavartiolaitoksen rajavartijan tai ilma-aluksen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

päällikön, joka on valtion eläkelain 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu vanha edunsaaja ja jolla on eläkeaikaa tällaisessa palveluksessa vähintään 20 vuotta, eläkkeen määrä jokaiselta eläkeajaksi luetulta täydeltä kuukaudelta on ajalta ennen 1 päivää tammikuuta 1995 11/54 prosenttia ja sen jälkeen 1/6 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta.

Rajavartiolaitoksen sellaisen upseerin tai opistoupseerin viran haltijan, joka 31 päivänä joulukuuta 1992 toimi ja sen jälkeen toimii valtion eläkelain 1 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla yhdenjaksoisesti eläketapahtumaansa asti ilma-aluksen ohjaajana, eläkkeen määrä on tämän lain 10 §:n 3 momentista poiketen 1 päivästä tammikuuta 1995 jokaiselta eläkeajaksi luetulta täydeltä kuukaudelta 1/5 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta.

Sellaisen 1 §:n 3 momentissa tarkoitettun vanhan edunsaajan, jonka eroamisikä on enintään 55 vuotta, eläkkeen määrä on 1 päivästä tammikuuta 1995 jokaiselta eläkeajaksi lueteltua täydeltä kuukaudelta 1/6 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta.

Mitä 10 §:n 6 momentissa ja 12 §:n 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaiseen puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen viran haltijaan, jonka eroamisikä 31 päivänä joulukuuta 1994 voimassa olevien säännösten mukaan on enintään 60 vuotta ja joka on 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu vanha edunsaaja.

2.

Laki**valtion perhe-eläkelain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 31 päivänä joulukuuta 1968 annetun valtion perhe-eläkelain (774/68) 6 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna 9 päivänä helmikuuta 1990 ja 30 päivänä joulukuuta 1993 annetuilla laeilla (103/90 ja 1530/93), uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

Myönnettäessä perhe-eläke sellaisen edunjäntäjän jälkeen, joka oli valtion eläkelain 12 §:n 2 momentissa tarkoitettu edunsaaja, on yhteensovitusraja kuitenkin seuraavan taulukon mukainen prosenttimäärä, joka määräytyy vuoden 1994 loppuun mennessä eläkeajaksi luettavan palvelusajan perusteella:

<i>Eläke aika</i>	<i>Prosenttia</i>
<i>vähintään 16 vuotta</i>	<i>66</i>
<i>vähintään 13 vuotta</i>	<i>65</i>
<i>vähintään 10 vuotta</i>	<i>64</i>
<i>vähintään 7 vuotta</i>	<i>63</i>
<i>vähintään 3 vuotta</i>	<i>62</i>
<i>alle 3 vuotta</i>	<i>61</i>

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .*

Tätä lakia sovelletaan, jos edunjänttjä on kuollut 1 päivänä tammikuuta 1995 tai sen jälkeen ja edunjänttjään olisi sovellettu valtion eläkelain muuttamisesta päivänä kuuta 199 annettua lakia (/).

